

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-11006841
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

19 Kasım 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KUBUŞ
Bakan

EK:

-Liste ve Ekleri (33 Sayfa)

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN NAIL ÇİLER'İN
TBMM 7/13736 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Denizlerimiz, akarsularımız her geçen gün kirlilik ile karşı karşıya kalmakta ve büyük risk altında bulunmaktadır. Eski Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet ÖZHASEKİ, "Oksijen ve oradaki canlılık neredeyse bitmiş gibi. Yakında da Allah Korusun böyle gider ve kirlletmeye devam edersek Marmara'yı yitireceğiz" şeklinde açıklamalarda bulunmuştur. Geçtiğimiz yıllarda Marmara Denizi ağır bir müsilaj riski ile karşı karşıya kalmış ve Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) çatısı altında bir araştırma komisyonu kurularak da konu incelenmiştir. Komisyon Raporları da incelendiğinde yaşanan durumun vahameti ortadadır. Dolayısıyla konu detaylı şekilde takip edilmelidir.

Bu bağlamda;

- 1- Marmara Denizi'nde meydana gelen kirliliğin önlenmesi ile ilgili hangi çalışmalar yapılmıştır.
- 2- Marmara Denizi'ni temizlemek için hangi çalışmalar yapılmıştır, hangi çalışmalar planlanmaktadır? Ayrılan bütçe ne kadardır?
- 3- Ergene Derin Deşarj Sistemi ile Marmara Denizi'ne akıtılan günlük atık miktarı ne kadardır?
- 4- Marmara Denizi'nin korunması amacıyla kullanılan İZAYDAŞ'a ait deniz uçağı ile yapılan kontroller, Ankara merkezli bir firmaya devredilmiş midir? Eğer devredildiyse neden İZAYDAŞ'a bağlı uçak atıl bırakılmıştır? Devredilen firma ayda kaç saat kontrol uçuşu yapmaktadır?
- 5- Son 5 yılda Marmara Denizi'ni ve bağlı akarsuları kirlettiği için kaç firmaya ceza yazılmıştır?

CEVAPLAR

Marmara Denizi'ndeki müsilajın tamamen temizlenmesi ve yapılacak çalışmaların planlanmasında, ilgili kurum kuruluşlar, Belediyeler, Sivil Toplum Kuruluşları (STK)'nın katkı ve katılımları ile 7/24 esasıyla acil müdahale çalışması yürütülmüştür. Marmara Denizi'ne kıyısı olan İstanbul, Kocaeli, Yalova, Tekirdağ, Bursa, Balıkesir ve Çanakkale'de Bakanlığımız koordinasyonunda Valilikler Başkanlığı'nda çalışmalar koordine edilerek, günlük olarak Koordinasyon ve Bilgilendirme Merkezi'ne iletilmiştir. 8 Haziran 2021 tarihinde başlatılan müsilaj temizleme çalışmaları 1 ay boyunca aralıksız devam etmiş olup, 7 Temmuz 2021 tarihi itibarı ile müsilaj görülmemesi sebebiyle tamamlanmıştır. Toplam 11.129,3 m³ müsilaj toplanarak bertarafa gönderilmiştir.

Marmara Denizi Havzası'ndaki noktasal, yayılı kirletici kaynakları ile denizcilik faaliyetleri sonucu oluşan kirliliğin giderilmesi maksadıyla gerçekleştirilen çalışmalar tüm kurum ve kuruluşların katılımı ile hazırlanıp onaylanan Marmara Denizi Eylem Planı ve Marmara Denizi Bütünleşik Stratejik Planı (2021-2024) çerçevesinde yürütülmektedir.

Bakanlığımızca kirliliğin yerinde tespitine yönelik çalışmalarımızdan kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzeri olan atıksu arıtma tesisleri sürekli 7/24 on-line izlenerek veriler Bakanlığımız merkezi veri tabanına aktarılmaktadır. Bunun yanı sıra “Marmara Eylem Planı” kapsamında yayımlanan 2021/14 sayılı "Marmara Bölgesi'nde Bulunan Atık Su Arıtma Tesisleri'nin Gerçek Zamanlı İzlenmesi" konulu Genelge ile Marmara kıyı illerinde yer alan tesisler Genelge esasları çerçevesinde izleme sistemini teşkil ederek Bakanlık Sürekli İzleme Merkezi (SİM)'ne on-line bağlantılarını sağlamaktadır. Sürekli İzleme Merkezi (SİM) üzerinden, uzaktan otomatik numune aldırma yöntemi ile bu tesislerde 7/24 teknolojik denetim yapılmaktadır.

2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan mevzuatlar kapsamında Bakanlığımız merkez teşkilatı ve İl Müdürlüklerimizde görevli denetim personelleri tarafından ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmakta olup, Çevre Kanunu'na aykırı faaliyet gösteren ve kirliliğe sebebiyet verdiği tespit edilen kurum, kuruluş ve işletmelere, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 20'inci maddesine göre idari yaptırımlar uygulanmakta, 15'inci maddesine göre de faaliyet durdurma cezaları verilebilmektedir.

Bakanlığımızca son 5 yılda (2020-2024) Marmara Havzası'nda su konulu toplam 16.768 denetim gerçekleştirilmiştir. Çevre Kanunu'na aykırı faaliyet gösteren 382 işletmeye 99.714.821 TL idari para cezası uygulanmıştır.